

POLSKA WALCZĄCA

KOMBATANT POLSKI NA OBCYZNIE

FIGHTING POLAND - LA POLOGNE EN LUTTE ■ POLISH WEEKLY - HEBDOMADAIRE POLONAIS ■ PRICE: 6 d. - PRIX: 10 fr. (IN USA AND CANADA 5c)

Wychodzi co tydzień

Londyn—Paryż, dnia 27 listopada 1948 r

Rok X. Nr. 48

Uporczywa ofensywa „pokojowa”

JEDNEGO JUŻ POWIESZONO
 Nazajutrz po zwycięstwie nad Polską w 1939 Hitler podjął wielką ofensywę „pokojową”, usiłując nakłonić W. Brytanię i Francję do zakończenia wojny, tak aby Niemcy mogli strawić swą zdobycz i przygotować się lepiej do następnych aktów agresji. W tej ofensywie miał pomoc swego sowieckiego sojusznika. Głośna deklaracja z 28 września 1939 podpisana przez Ribbentropa i Molotowa tłumaczyła, że skoro zlikwidowanie państwa polskiego zapewniło „trwały pokój” na wschodzie Europy, nie ma najmniejszego powodu wojować i że jeżeli wojna będzie trwała, to cała wina spadnie na niemieckiego napastnika, lecz na Anglię i Francję.

z zwycięstwa Trumana, choć w rzeczywistości wolały zapewne zwycięstwo Dewey'a, jako „reakcjonisty”. Następnie Moskwa podchwyciła i nadała fantastyczny rozgłos plotce puszczanej przez pewnego nieznanego dziennikarza waszyngtońskiego o dzwicznym nazwisku Coffin (czyli po polsku trumna) jakoby prezydent gotów był jechać do Stalina. Wreszcie propaganda sowiecka rzuciła się z zachwytem na niemądre wystąpienie dr. Evatta i p. Lie nawołujące do spotkania wielkiej czwórki w sprawie Berlina bez oglądania się na trwającą blokadę. Ten osobliwy apel przewodniczącego Zgromadzenia ONZ i sekretarza generalnego tej organizacji spadł Moskwie jak z nieba.

SKORO WOJNA NIE WYBUCHŁA NA JESIENI...
 Kilka powodów składa się na to, że Kreml spodziewa się obecnie lepszego, niż przed kilku miesiącami, rezultatu swej ofensywy „pokojowej”. Z jednej strony liczy, że Truman da sobie wmówić, iż Amerykanie dlatego nań głosowali, ponieważ... chciał wysłać sędziego Vinsona do Moskwy. Z drugiej strony spodziewa się, że narody zachodu, zmęczone zimną wojną, podchwycą szansę „odprężenia”.

zbiory i że na jesieni może przemienić swe groźby w czyn. Gdy przyszła jesień i Rosja nie uderzyła, strachajły odetchnęły z ulgą. Wojny w Europie wybuchają przecież tylko pod koniec lata: pierwsza wojna światowa — 1 sierpnia 1914, druga — 1 września 1939. Nie pomyśleli, że jeżeliby Rosja chciała rozpocząć trzecią wojnę światową, to właśnie wybrałaby zimę, jako że w zimie najtrudniej byłoby Amerykanom przeprowadzać bombardowania i wykorzystywać swą przewagę lotniczą, a armia rosyjska miałaby jeszcze większą przewagę, niż w lecie.

Jeden z autorów tej deklaracji dawno już został powieszony, ale drugi nadal uprawia ofensywę „pokojową” usiłując doprowadzić do tego, by USA i W. Brytania pozwoliły Sowietaom przygotowywać podbój całych Niemiec a następnie zachodniej Europy, same rozbrajając się i uznając podboje sowieckie w Europie wschodniej. Jeśli zaś odmówią dać się nabrać na ten stary i zgrany chwyt, współnik Ribbentropa będzie głosił, że cała wina za „zimną wojnę” spada na Anglosasów, którzy „nie chcą porozumienia”...

Sojaliści-patrioci przed sądem
 W Polsce dobiegł końca jeden z najbardziej haniebnych procesów pokazowych. Narzucono reżim obcy w przeddzień wolińskich fałszywej PPS przez monopartię komunistyczną wytożzył oskarżenie przeciw niepodległościowemu odłamowi socjalizmu polskiego, który w czasie walki z okupantem niemieckim przybrał nazwę WRN [Wolność, Równość, Niepodległość].
 Głównym oskarżonym w tym procesie był Kazimierz Pużak, szlachetny człowiek, zasłużony działacz, wypróbowany patriota, przewodniczący Rady Jedności Narodowej, przedstawicielstwa politycznego Polski Podziemnej, raz już więziony Bezpieki sowieckiej i podsądny sowieckiego sądu w Moskwie. Pużak odmówił zeznań i w czasie całego procesu zachowywał się z najwyższą godnością, która wzbudziła powszechny podziw. Został skazany na 10 lat więzienia.

O CO CHODZI ROSJI?
 Oczywiście Rosja nie ma zamiaru uderzać zbrojnie. Znacznie bardziej oplaca się jej prowadzić dalej zimną wojnę, w której wciąż odnosi wielkie zwycięstwa nie ponosząc żadnego ryzyka. Przecież już teraz zdobywa Chinę i rozkłada Francję.
 Jeżeliby obecna ofensywa „pokojowa” doprowadziła do jakiejś konferencji czterech mocarstw, to Moskwa spodziewałaby się, że spowoduje to zwolnienie tempa zbrojeń i zmniejszenie czujności Zachodu. Moskwa oczywiście bardzo by chciała opóźnić zawarcie sojuszu atlantyckiego i przystąpienie Ameryki do uzbryania Europy zachodniej. Kto wie, czy nie byłaby gotowa zapłacić za to zniesieniem blokady Berlina, która wiele jej nie daje.
 P. Marshall w pełni docenił niebezpieczeństwa tej ofensywy „pokojowej” i zdemaskował jej istotne cele. Ale nie brak jest na Zachodzie naiwnych, którzy gotowi są dać się nabrać na ten manewr. Toteż możemy stanąć Zachodu będą musieli bardzo się wysilić, by plany sowieckie pokrzyżować.

NOWA GRATKA DLA MOSKWY
 Stalin i Molotow podejmują ostatnio taką ofensywę „pokojową” co kilka miesięcy. Na wiosnę Moskwa wykorzystwała wystąpienie amb. Bedell Smitha, nawołujące do przyjęcia „proponacji nawiazania rozmów”, której w rzeczywistości wcale nie było. Gdy Waszyngton uchylił się od bezcelowych rozmów, propaganda sowiecka szalała przeciw Ameryce. Ostatnio rozpoczęła się nowa ofensywa tego rodzaju, Molotow najpierw udawał, że się bardzo cieszy

ze swoich artykułów poświęconych Stowarzyszeniu Polskich Kombatantów zebrał głosy krytyczne, jakie podnosi tzw. teren przeciwko władzom centralnym czy też lokalnym władzom SPK, uznając jednakże za stosowne i te władze dla zadowolenia ich pochwalić.

ŻADANIA Z JEDNEJ, SKROMNOŚĆ Z DRUGIEJ STRONY
 Najczęściej w terenie słyszy się skargi, zresztą często słuszne, że nie spełniono takiego czy innego żądania, że takiej czy innej rzeczy nie dostarczono. Ale czy tylko na stawianiu żądań opiera się działalność wewnętrzna takiego stowarzyszenia, jak SPK?

TRZEBA WSPÓŁDZIAŁANIE TERENU
 British Legion, potężna organizacja kombatanccka W. Brytanii, opartą swą działalność na organizacji terenowej. Tam głównie skupia się działalność samopomocowa i akcja opieki nad potrzebującymi. Kola same sobie wynajmują lokale albo kupują domy, asystują War Grave Commission w opiece nad grobami poległych żołnierzy brytyjskich. Nie wiem, czy poza Oddziałem SPK w zonie amerykańskiej Niemiec, znajduje się oddział, okręg lub kolo SPK, któreby się zajęło grobami rodaków, poległych lub zmarłych w czasie ostatniej wojny, którym nie dane było ukończyć wdrówki do Wolnej Ojczyzny.

MANIA NARZEKANIA
 Charakterystyczną cechą Polaka, bodajże jeszcze bardziej rodu mchucają w czasie ostatniej wojny, jest stałe i ustawiczne narzekanie. Narzeka się na nowego lokalnego prezesa i sekretarza, na władze okręgowe, na władze centralne. Gdy jednakże zajdzie konieczność pracy na rzecz czy to miejscowej społeczności polskiej czy kombatancckiej, znaleźć do niej kogoś trudno.

GRZECHY ZARZĄDÓW KÓŁ
 Nie zawsze jednak i zarządy kół są w porządku. Albo nie wiele robią i okazują mało inicjatywy, albo kończą się na słomianym zapale. Zarząd Koła 30 w Londynie, w wykonaniu uchwały swego walnego zebrania, zwrócił się z apelem do swoich członków o podjęcie się wygłoszenia wykładów w robotniczych Kółach SPK Wielkiego Londynu. Na 1000 członków Koła zgłosiło się jedynie dwu kandydatów na prelegentów i tych dwu nawet zarząd Koła nie uznał za stosowne wykorzystywać.

ROZBIJANIE ROBOTY
 I jeszcze jedna sprawa. W duszy wielu członków SPK, a także i innych mieszkańców hostelów, obozów i osób rozrzuconych w życiu cywilnym powstaje rozterka: czy będąc członkiem SPK mam również być członkiem coraz to nowych kół pułkowych, powstających tędy i owędy, co to wszystko znaczy, dlaczego mam płacić dwie składki i co z tego mieć będę. Każdy ma prawo i możliwość należenia do tylu organizacji, na ile czas, ochota i środki finansowe mu pozwolą. Jaki jest jednak sens tego wszystkiego?

NIESOLIDNOŚĆ FINANSOWA CZŁONKÓW
 Drugim poważnym problemem, na jaki napotykają miejscowe Kola SPK, to sprawy finansowe. Pominąć tu już wypada ogromną bolączkę wszystkich polskich stowarzyszeń na terenie W. Brytanii t.j. nieopłacanie składek. Niektóre kola posiadają poważne własne fundusze, dochodzące kilkuset funtów. Uchwały one założenie kas pożyczkowych, by przysiąc z pomocą najbardziej potrzebującym swym członkom. Każdy chętnie pożyczkę weźmie, bardzo wielu jednakże również chętnie nie zwraca

MARNOTRAWSTWO CUDZEGO WYSILKU I SPOŁECZNYCH PIENIĘDZY
 Wyjazd kosztowny. I gdy wreszcie prelegent przyjeżdża do hostelu, okazuje się, że większość członków koła wyszła do kina, do baru, a wielu kończy właśnie robra i trudno jest to interesującą grę przerywać. W ten sposób tłumaczył prezes jednego z kół małą obecność członków, taka też była przyczyną niewielkiej obecności w zapadłym kole SPK w hostelu położonym daleko od linii komunikacyjnych. W

ŻADANIA Z JEDNEJ, SKROMNOŚĆ Z DRUGIEJ STRONY
 Najczęściej w terenie słyszy się skargi, zresztą często słuszne, że nie spełniono takiego czy innego żądania, że takiej czy innej rzeczy nie dostarczono. Ale czy tylko na stawianiu żądań opiera się działalność wewnętrzna takiego stowarzyszenia, jak SPK?

Komu na tej akcji zależy? SPK
 wyrobiło już sobie imię i jest znane w brytyjskich władz centralnych, jest znane w prawie każdym urzędzie pracy na terenie W. Brytanii, w różnych urzędach i instytucjach wydeptało z trudem i wielkim wysiłkiem ścieżki, którymi dojść można do niejednego ołtarza i zalać niejedną sprawę. Czy takie lub inne kolo pułkowe będzie miało ten sam autorytet i te same możliwości?

WŁADYSŁAW CZOCH
 —O—
Bratni głos z okupacji amerykańskiej
 Rada Główna Stowarzyszenia Polskich Kombatantów na ręce Zarządu Głównego SPK, Londyn.
 Szanowni Koleżacy,
 W trzydziestą rocznicę odzyskania Niepodległości Zarząd Oddziału SPK na strefie amerykańskiej okupacji Niemiec w imieniu członków i własnym przesłał Wam wyrazy solidarności i uznania dla Waszej dotychczasowej linii postępowania na drodze do Niepodległości Polski. Wierzymy, że nasze trwanie przy zasadach, które wyznaczamy od początku swego życia, nie pójdzie na marne i do Wolnej Polski wrócimy. Od Was żądamy kontynuowania dotychczasowego nieustępliwego stanowiska, jako jedynego godnego Polaka i polskiego żołnierza, który walczył, i w razie potrzeby znów stanie do walki o swoje Ideały. Niech żyje Niepodległa i Cała Polska!
 Za Zarząd Stowarzyszenia Polskich Weteranów — Oddział na strefie okupacji amerykańskiej.
 Prezes dr TADEUSZ ZGAINSKI
 Sekretarz inż. KAZIMIERZ CZARKOWSKI
 Ingolstadt, 11.11.1948 r.

Nie dość należeć do Koła SPK, trzeba także płacić składki!

Redakcja „Kacika Kombatanta we Francji” mieści się w lokalu Samopomocy b. Kombatantów: 20 rue Legendre, Paris XVII-e tel. WAGram 00-45 [metro Malesherbes lub Villiers].

Kacik Kombatanta we Francji

Prenumeratę „Polski Walczącej” we Francji można zamawiać, przesyłając zgłoszenie na adres: 20, rue Legendre, Paris XVII. Wpłaty za prenumeratę należy uiścić na konto: Paris C.C. 6365-22.

Kto reprezentuje Polskę w UNO?

Często się skarżymy, że Polskę reprezentuje za granicą banda agentów sowieckich, nie mających nic wspólnego z wolą i dążeniami naszego narodu. Nie będzie chyba zbyt optymistycznie przyjąć się raz bliżej tym osobnikom, którzy podsywają się pod miano przedstawicieli Rzeczypospolitej. Uczynimy to z okazji obecnej sesji UNO, w stosunku do tej grupy agentów, która działa na tym terenie. Trzeba, żeby każdy Polak zapamiętał sobie ich nazwiska!

KARPIE I PŁOTKI

Delegacja reżimowa obejmuje aż 29 osób, to jest więcej niż przedstawicielstwa państw niepodległych, które muszą same bronić swoich spraw na terenie międzynarodowym: np. delegacja Szwecji liczy tylko 19 osób.

Wśród głównych delegatów widzimy: „samiego” Zygmunta Modzelewskiego (dla dawniejszych znajomych Fischhaupt!), osławionego w Stanach Zjedn. Oskara Lange, niemniej sławnego jego następcę w charakterze stałego delegata do UNO — Suchego-Katza, tutejszego paryskiego „ambasadora” Putramenta oraz nieznanego bliżej Tadeusza Zebrowskiego, dyrektora departamentu w Min. Spr. Zagr.

Zastępcę delegatów to towarzysze: B. Gebert z polskich „profesorów”, H. Altman z Min. Pracy, Manfred Lachs i Karol Lapter „dyplomaci” oraz Jacek Rudziński spec od polskiej „piatiletki”.

A teraz „doradcy”: słynny Litauer, który awansował na „ministra pełnomocnego”, Tadeusz Lychowski, który pod płaszczykiem „fachowca” służy wszystkim placówcom gotówką oraz towarzysze: V. Menceł, M. Blusztajn, L. Rajchman, A. Rudziński i Friderika Kalinowska, których tytułów nie podano; może i słusznie zresztą!

Sekretariat dzierży tow. Dorota Lassman przy pomocy sekretarza osobistego „ekscelencji” Modzelewskiego, niejakiego Raheczyńskiego.

Wśród attachés i sekretarek technicznych widzimy już przeważnie nazwiska polskie (lub spolonizowane pseudonimy): P. Krubic, Anna Luźnicka, J. Zabłocki, T. Bielous, St. Sierosławski, Anna Saccard(?) i H. Jaroszek oraz Anna Szylk, N. Benisławska i H. Kowalska.

JAK SIĘ ZACHOWUJĄ?

Oto lista oficjalna ogłoszona przez UNO. Jeśli przejrzymy stenogramy posiedzeń Zgromadzenia i jego komisji, nie znajdziemy tam wiele z tych nazwisk. O takiej np. towarzysze Kalinowskiej protokół mówi tylko, że pewnego dnia zgłosiła wniosek o zakończenie posiedzenia; rozumieć ją dobrze: znużyła się biedaczka polityką!

Ci, którzy przemawiają, robią to najczęściej według określonego wzoru: wtedy najczęściej stenogram głosi: „delegat Polski p. Suchy-Katz poparł całkowicie wniosek zgłoszony przez delegata Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Rad itd.”. I tak na przykład w komisji IV-ej zajmującej się sprawami kolonii „polscy” delegaci stanowią awangardę sowieckiego ataku, zmierzającego do uzyskania formalnego prawa (i ułatwień technicznych!) dla prowadzenia roboty komunistycznej wśród ludów kolonialnych.

W innych komisjach, a zwłaszcza w I-ej (polityczna i bezpieczeństwa) dzieje się podobnie. W hierarchii delegatów sowieckich tow. Modzelewski ma mocne stanowisko i idzie stanowczo przed Kuźną Kisielewem, a czasami nawet przed Manuilskim!

Jak wynika z dokonanego przez nas przeglądu, procent nazwisk o polskim brzmieniu wśród delegatów, zastępców delegatów i doradców (a więc tych, którzy w delegacji odgrywają jakkolwiek rolę!) jest przeraźliwie skromny; nie mamy poza tym pewności, czy tych kilka polskich nazwisk to nie są po prostu pseudonimy, tak jak to się dzieje w wypadku Modzelewskiego.

W SEKRETARIACIE TO SAMO

W stałym Sekretariacie UNO każde państwo będące członkiem posiada swoich przedstawicieli w charakterze urzędników jakiegoś z działów Sekretariatu.

Ilość urzędników, do jakiej dany kraj ma prawo, obliczana jest na podstawie jego udziału w budżecie UNO (Polska w r. 1949 zapłaciła 0,95% całości dochodów Organizacji, Sowiety ok. 7% a Stany Zjednoczone 39,89%). Polska posiada więc 23 tzw. urzędników międzynarodowych, to znaczy pracowników wyższego szczebla (od 1 do 7 szczebla to są pracownicy fizyczni: sprzątaczkę, woźni, szofera itp., których się rekrutuje na miejscu, bez uwzględniania klucza międzynarodowego). Niestety urzędowy spis pracowników sekretariatu podaje nazwiska i tytuły zaledwie 8 pracowników o polskim obywatelstwie;

trudno dociec co się stało z 15 pozostałymi, których istnienia kaže się domyślać inny urzędowy druk UNO. Urzędnicy figurujący w spisie należą oczywiście do stałej „załogi” Sekretariatu; z okazji sesji paryskiej UNO zaangażowano kilku Polaków, jako pracowników okresowych i tych oczywiście spis nie wymienia.

NA „ZGNILI ZACHÓD” TYLKO PEWNI

Sekretariat Narodów Zjednoczonych, którym — jak wiadomo — kieruje Norweg p. Trygwe Lie, jako sekretarz generalny, składa się z Gabinetu Sekretarza i 8 Departamentów.

W Gabinetcie Sekretarza reżim nie posiada żadnego przedstawiciela. W dep. Rady Bezpiecz. pracuje „Polak” tow. G. Gottesman. W dep. Spraw Ekon. nie ma nikogo. W dep. Spraw Socjalnych widzimy tow. W. Langroda (wydział akcji socjalnej). W dep. Powiernictwa (zagadnienia kolonialne) reprezentuje reżim tow. Ludwik Sternbach jako „urzędnik dla zagadnień socjalnych”. W dep. Informacji odnajdujemy znanego każdemu polskiemu dziennikarzowi osławionego Jakuba Szapiro, w charakterze „directeur des services extérieures”. Departament Prawny nie ma żadnego przedstawiciela reżimu. W dep. Konferencji i Spraw Ogólnych tow. A. Tarn jest szefem sekcji wydawnictw, zaś w dziale tłumaczeń widzimy tow. R. Brauna i towarzyszkę S. Wieniawę. Wreszcie w dep. Administracyjno-Finansowym pracuje dawny urzędnik Min. Spr. Zagr. Karol Kraczkiewicz.

Tyle podaje urzędowy druk UNO. Uwaga, jaka się nasuwa mimowoli po przeczytaniu tej listy, jest taka sama jak przy studiowaniu listy delegacji na obecnej sesji Zgromadzenia: znikomy procent nazwisk o polskim brzmieniu!

Widać, że naprawdę jest niebezpiecznie wypuszczać za granicę Polaków. Nawet komunistów! „Zgnili Zachód” podsuwa im niebezpieczne pomysły. Tow. Szapiro i Katz-Suchy są natomiast na złe wpływy ubezpieczeni!

JER

Nowe władze CZP

Na Walnym Zjeździe Delegatów CZP w dniu 14 listopada b.r. wybrano nowe władze w następującym składzie: prezes — Skrodzki, sekretarz generalny — Kalinowski, skarbnik — Piskorski, wiceprezesi — Konopczyńska, Kędzia, Grzona, Majoreczyk i Koneczny, zastępca sekretarza — Grochowski, zastępca skarbnika — Jaśniewicz.

ZE SZWAJCARII

Humanitaryzm na codzień i od święta

W związku z Federalnym Dniem Modłów (w połowie września), glosator niezależnego tygodnika „Die Nation” zwraca uwagę w notatce pod „wyższym tytułem na dwie różne postawy wobec uchodźców w Szwajcarii.

Ogólnie biorąc ma się wrażenie, że społeczeństwo szwajcarskie odnosi się do ofiar wojny z całą sympatią i chętnie wspomaga potrzebujących. Jak wykazała niedawna ankieta jednego z tygodników ilustrowanych, każda z trzech tysięcy gmin byłaby skłonna udzielić swego obywatelstwa jednemu uchodźcy.

Koła oficjalne wolą jednak na ten temat zachować milczenie. Należy

Święto Niepodległości w Paryżu

Święto Niepodległości obchodzone było w Paryżu łącznie z 30-ą rocznicą Obrony Lwowa w sposób uroczysty — staraniem niepodległościowych Związków Kombatantek we Francji: Samopomocy b. Kombatantów Polskich oraz Federacji Związków Obrońców Ojczyzny. Uroczystość ta odbyła się w dniu 11 listopada 1948.

Rano w kościele polskim odprawiona została Msza św. na intencję Ojczyzny. Wieczorem w Domu Kombatanta miała miejsce akademie, która zgromadziła kolonię polską solidarną w tym wspólnym święceniu pamiętnych rocznic.

Uroczystość zagał ambasador Morawski, podkreślając znaczenie Święta Niepodległości dla dzisiejszego pokolenia Polaków, a dla naszej emigracji w szczególności, po czym min. Kawalkowski wygłosił odczyt poświęcony historycznym wypadkom sprzed lat trzydziestu.

Prelegent w głęboko ujętym przemówieniu, po scharakteryzowaniu sytuacji politycznej, jaka wytworzyła się na ziemiach polskich na tle rozczłonkowania Kraju przez trzy zabory i kolejne okupacje, działania administracji Mocarstw Centralnych (Austrii i Niemiec) oraz powstania kilku ośrodków dyspocyjnych polskiego działania niepodległościowego — przedstawił bieg wypadków w Polsce w ostatnich dniach października i w pierwszych dniach listopada 1918 roku, to jest od momentu załamania militarnego i politycznego Mocarstw Centralnych aż do chwili powrotu Piłsudskiego do Warszawy w dniu 11 listopada 1918 r. Etapami tego okresu były: rozbrojenie wojsk austriackich w Krakowie, nieszczerza bratobójcza walka z Ukraińcami we Lwowie, utworzenie rządu w Lublinie i utworzenie rządu w Warszawie. Wystąpienie Piłsudskiego i rozbrojenie Niemców w Warszawie, stworzyło na ziemiach polskich fakt dokonany, narzucony zarówno wrogom jak i zwyciężcom aliantom na Zachodzie.

Prelegent podkreślił wyrobienie polityczne ówczesnych polskich polityków i mężów stanu, którzy mimo przeciwności politycznych, umieli znaleźć wspólny język i zjednoczyć wysiłki na rzecz odbudowy Państwa polskiego — odbudowy, która dokonała się drogą faktów dokonanych.

Ten niezmiernie ciekawy odczyt zakończył prelegent przypomnieniem pewnych podobieństw, zasługujących na zapamiętanie w obliczu uadchodzącej przyszłości.

Akademia zakończyła się koncertem, w którym wzięli udział p. Jerzy Janiak (skrzypiec) i p. Marian Kapluszak (baryton), utalentowani artyści, kształcący się w Paryżu, członkowie Stow. Stud. Polskich.

Dzień Zaduszny SPK w Grenoble

Komitet organizacyjny Koła SPK Grenoble postanowił uczcić pamięć poległych Polaków, spoczywających na cmentarzach w Grenoble i Bourg d’Oisans, przez udział w nabożeństwie żałobnym oraz przez złożenie wieńców na grobach poległych.

W dniu 1 listopada o godz. 9-ej rano odbyło się nabożeństwo żałobne, na którym zebrała się dość liczna grupa polska. Po nabożeństwie uformowano pochód z wieńcami i udano się na cmentarz, gdzie złożono je na grobach poległych, przy czym uczczono pamięć każdego z poległych minutą milczenia. Jednocześnie delegacja Koła SPK Grenoble złożyła 5 wieńców na grobach poległych Polaków w Bourg d’Oisans.

Ta skromna manifestacja świadczyła o trwałości uczuć, jakie żywym dla kolegów poległych za sprawę, która nas wszystkich łączy.

Uczczenie poległych kolegów było jednocześnie manifestacją publiczną wobec Francuzów, którzy z uczuciem podziwu patrzyli na tę grupę, posuwając się w skupieniu ku cmentarzom. Odpowiedzią na pytanie: „Co to za grupa?” — był kolor szafi: biało-czerwony.

Złożono wieńce na grobach, które są i pozostaną wieczną pamiętką i świadectwem walki narodu polskiego, który mimo tylu ofiar i niebezpieczeństw nie ugął się pod ich ciężarem. Świadectwem pozostała grupa poległych w Grenoble, w całej Francji i na całej kuli ziemskiej, gdzie walczyli Polacy.

Z przykrością należy stwierdzić, że mimo istnienia organizacji Czerwonego Krzyża w latach ubiegłych, jak również licznej kolonii polskiej w Grenoble i okolicy, groby poległych Polaków na dwu cmentarzach w Grenoble swym stanem zaniechania wzbudzają uczucie wstydu. Oznaka braku zainteresowania jest brak znajomości w rozmieszczeniu grobów i poległych.

Po przeszukaniu księzek w urzędzie cmentarnym, oraz po przeszukaniu obu cmentarzy, odnaleziono 14 grobów, na których w Dniu Zaduszny zostały złożone wieńce. Stan grobów bardzo opłakany — kilka doprowadzono do możliwego wyglądu, reszta ginie, pokryta trawą, ostami i wszelkiego rodzaju ziołami. Są to groby żołnierzy, przezwyczajnie w wieku od 20-35 lat, którzy zginęli w walce, zmarli w szpitalu z ran (Narwik) lub zostali rozstrzelani przez Gestapo. Tymi grobami nie może zaopiekować się ani rodzina, ani najbliżsi, którzy często nie wiedzą, gdzie i kiedy ci żołnierze padli w walce z wrogiem.

Obowiązek moralny więc spada na nas. Koło SPK postanowiło zajęć się sprawą grobów i doprowadzić je do takiego stanu, by nie budziły uczucia wstydu i by nie zagi-

nęły wśród tysięcy grobów francuskich, jako groby zapomniane.

Serdecznie witamy piękną i pełną przykładu inicjatywę inż. Guzowskiego, który zaofiarował Komitetowi Organizacyjnemu w Grenoble cement na trwałe obramowanie grobów oraz tabliczki z napisami. Na tym miejscu Komitet Organizacyjny serdecznie dziękuje Panu Inż. Guzowskiemu za tak piękny gest.

Z karty żałobnej

W dniu 5 listopada 1948 zmarł w miejscowości Voiron, członek SPK, żołnierz, aspirant, magister farmacji Aleksander SIEMIENSKI, były uczestnik walk o niepodległość 1920 r., inwalida czasów wojny ostatniej, odznaczony Krzyżem „Virtuti Militari”, Krzyżem Walecznych i Niepodległości.

Nie dane mu było spocząć na ziemi ojczystej, spoczął na bratniej ziemi francuskiej w m. Voiron w dniu 8.11.48. Na grobie zmarłego delegat Komitetu Organizacyjnego Koła SPK w Grenoble złożył wieńiec.

Cześć Jego pamięci.

Wieczornica listopadowa w Paryżu

W poniedziałek dnia 29 listopada 1948, w 117 rocznicę Powstania Listopadowego, odbędzie się w Domu Kombatanta w Paryżu (20, rue Legendre) Wieczornica Listopadowa.

Komitet organizacyjny SPK Koło Paryż — prosi wszystkich Rodaków o jak najwcześniejsze przybycie.

Początek punktualnie o godz. 20.30.

Komitet Org. Koła „Samopomocy” w Montluçon

W dniu 14.11. b.r. powstał w Montluçon (dep. Ailier) w środkowej Francji Komitet Organizacyjny Koła „Samopomocy”. Przewodniczącym Komitetu, z ramienia Zarządu Oddziału, został b. członek Rady Oddziału Francja, kol. Wawrzyniec Tomczak (Cité Dunlop, Cours 6 Nr 5 — Montluçon). Obowiązki sekretarza podjął się pełnił kol. Franciszek Kucharski, skarbnika kol. Stanisław Rechta.

Kolejny zamieszkujejący Montluçon są prosi o zgłaszanie się do Komitetu Organizacyjnego na adres kol. Przewodniczącego w celu dokonania formalności zapisu na członków SPK lub odnowienia dawnych legitymacji przed terminem walnego zebrania konstytucyjnego, które Komitet Organizacyjny jest obowiązany zwołać celem formalnego ukonstytuowania Koła i dokonania wyboru władz.

dość — czytamy dalej — że uchodźcy nie mają aż tak wysokich wymagań, by prosić zaraz o obywatelstwo. „Byliby oni zupełnie zadowoleni, gdyby ich wreszcie pozostawiono w spokoju i pozwolono pracować”. O ile wkrótce po zakończeniu wojny władze dość liberalnie udzielały pozwoleń pobytu i pracy, to obecnie zmiana miejsca zamieszkania lub pracy powoduje niezliczone trudności z urzędami.

Osobny rozdział stanowi traktowanie Polaków, którzy zostali tutaj internowani po klęsce Francji w 1940 r. Kilku set spośród nich nie mogło powrócić po ukonfiscowaniu działań wojennych do swego kraju

zajętego przez Rosjan. Władze federalne zagwarantowały im prawo pobytu, lecz niektóre kantony utrudniają im życie. Coraz bardziej kuleje sprawa otrzymania pozwolenia pracy, przede wszystkim biurowej. Nie lepiej jest w innych dziedzinach.

Pewnemu młodemu Polakowi, który z niedzy (zabroniono mu pracy w biurze) chciał pracować jako pomywacz w hotelu, kanton odmówił pozwolenia. Na jego zdziwienie, że przecież w hotelarstwie brak jest ręk do pracy i że angażuje się tysiące Włochów, otrzymał odpowiedź, że właśnie Włochów stosownie do zapotrzebowania można odsyłać do domu, Polaków zaś nie.

O gwiazdach i „sekcji”

Na temat „braku zainteresowań” tymi czy innymi sprawami u tzw. „ogółu” należało by zalecić: siadać pan do stołu, sprząść odczyt z możliwie nieznaczoną ilością wody i goń z nim do „ogółu”, a zobaczysz, jak to jest z tym brakiem zainteresowań.

Czytaliśmy niedawno, że w Anglii powstał na prowincji własnym przemysłem paru osób zespół teatralny, publiczność obozowa wypełniła salę po brzegi, zamówienia na występy sypia się jak z rękawa. Zdumienie biadaczki jest szczere i wielkie. Tzw. urzędowo „akcja kulturalno-oświatowa”, brzmiąca nudno i ponuro, kryje w gruncie rzeczy najwyższą treść, której jak kania deszczu, jak mądry na puszczy pożądamy reszce, nie tylko w drodze z Egiptu do Tel-Aviv.

To samo jest w Szwajcarii. W Kolach SPK z każdym, kto zjawi się z odczytem, obchodzą się jak z kurą, która znosi jajko raz na pół roku. Jeżeli poklepują po ramionach z uciechy, to ostrożnie, żeby się okulary nie stłukły. Jeżeli poją (po odczytaniu) do najchętniej koniakiem — z myślą o „eierkoniaku”? Tak są z nabożeństwem dla tego, co słysze-li, że nawet w otwartej oficjalnie

Z tego powodu niektóre urzędy stosują zasadę: jeśli Polaków nie można wysłać do Polski, trzeba im utrudnić życie. Władze te przynajmniej nie znają różnic rasowych, religijnych i przekonań politycznych. Każdą ofiarę czerwonego terroru chwytają twardą ręką, tą samą, co przed laty ofiary brunatnej dyktatury...

O tych rzeczach szwajcarskie społeczeństwo nie wie prawie nic. Idziemy w zakład 1 do 100, że gdyby wiedziało ono, z jaką małościwością zatruwa się życie uchodźcom, to oburzenie byłoby powszechne. Gdyby władze zapytały się tych wszystkich, prostych ludzi, biorących do siebie dzieci z krajów zniszczonych lub wysyłających paczki za granicę, co należy zrobić z uchodźcami — to odpowiedź padłaby prawie jednako: tak jak Szwajcar dzielił w czasie wojny chleb z internowanymi i uchodźcą, tak i teraz dzielić będzie pracę z paroma tysiącami uchodźców, którzy pozostali w Szwajcarii.

Jest rzeczą piękną i dobrą z okazji świąt i w dniach podkreślać humanitarne tradycje i od czasu do czasu organizować zbiórki dobroczynne. Ciężel, wydaje się, jest zachować miłosierdzie i humanitaryzm dzień w dzień i w praktyce urzędów. Dzisiaj chodzi o to, by kilku tysiącom uchodźców, którzy są w naszym kraju, umożliwić życie. Nawet za cenę tego, że cudzoziemiec otrzyma miejsce kosztem Szwajcara.

Uda się ludzkie uczucia i miłość bliźniemu zastanawiać i w tym wypadku, to rezultat będzie co najmniej równoznaczny milionom płynącym za granicę jako dary. Jeśli nie uda się — to na naszą dołychezasową działalność pomocy padnie niezartyk cięń, nawet gdy wszystkie zbiórki przyniosą jeszcze raz tyle milionów jak dotąd!.

TANGANYIKA poszukuje fachowców

Tak układa się życie na uchodźstwie, że co nie odpowiada jednym — trafia do przekonania i poszukiwane jest przez innych.

Tak jest i z Afryką. Przywieziono stamtąd wielu naszych uchodźców, których losy zapędziły z Rosji do tropikalnej Tanganyiki w Afryce, a stamtąd do W. Brytanii. Przybyli na Wyspę, połączyli się z rodzinami, są szczęśliwi po wielu latach rozłąki.

Tymczasem Tanganyika jest krajem poszukującym fachowców i dobrze ich oplaca. W zrozumieniu, iż wielu naszych rodaków z cenzusem zawodowym czepia się doraźnych zajęć fizycznych w oczekiwaniu na lepsze widoki poza Wyspą, podajemy garść informacji o tym egzotycznym kraju. Na pewno znajdą się tacy, którym to odpowiada.

Szereg koncernów międzynarodowych w Tanganyice poszukuje wykwalifikowanych w produkcji szalu: asystentów menadżerów, inżynierów-mechaników, mechaników, traktorzystów-mechaników, elektro-mechaników.

Firmy elektryfikacyjne poszukują: inżynierów-elektryków i mechaników-elektryków (specjalistów obciążonych dobrze z wysokim napięciem).

Firmy i przedsiębiorstwa przemysłowo-budowlane potrzebują: inżynierów - architektów, inżynierów drogowych, traktorzystów-mechaników.

Przemysł przetwórczy reflektuje na: chemików, botaników, agronomów.

Podkreślić trzeba, że cudzoziemcy są dopuszczani do wszelkich prac i nie są szycanowani jakimiś ograniczeniami.

Ci z naszych uchodźców fachowo przygotowani, którzy nie zniechęcają się i jako tako opanowali język angielski, są zatrudnieni w przemyśle i dobrze płatni. Są przed nimi możliwości awansu.

Jak przy każdym wyjeździe, jest cały korowód formalności do pokonania. Podania na odpowiednim formularzu wnoszącej trzeba bezpośrednio do władz imigracyjnych w *Dar es Salaam, Tanganyika*. Formularze otrzymać można w *Colonial Office* w Londynie. W zależności od kategorii imigranta (zamierzający założyć własny warsztat, wyjeżdżający na stały lub okresowy kontrakt pracy, z rodziną lub bez) są różne formularze do wypełnienia.

Zezwoleń na wjazd udzielają władze Tanganyiki w okresie 1-1½ miesiąca.

Wyliczamy ostatnie formalności do pokonania przed wyjazdem do Tanganyiki, np. z W. Brytanii:

1. Zaopatrzenie się w dokument tożsamości uznawany przez władze brytyjskie.

2. Świadczenie szczepienia na żółtą febrę (nieobowiązkowe i ostro kontrolowane).

3. Załatwienie kosztów przejazdu.

4. Miejsce na statku.

Wstępną pomoc informacyjną i ew. interwencje na miejscu w firmach i urzędach zaoferowuje polska placówka w Tanganyice.

Zainteresowani tym krajem mogą zwracać się do Redakcji „Polski Walczącej” lub Biura Informacji i Porad SPK w Londynie — z konkretnymi zapytaniami, które zostaną grupowo przesłane do Tanganyiki.

TEKS.

Jaskinia i niewolnictwo

We wstępnej rozprawie nowego okresu Izby Gmin p. Churchill wygłosił 28.10.48 mowę, w której najbardziej bodaj uderzające było oświadczenie, że tylko i jedynie bomba atomowa:

„...może w obecnej chwili zapobiec nawrotowi Europy do jaskini i niewolnictwa [rebarbarisation and enslavement of Europe] za sprawą sił komunistycznych kierowanych z Kremla”.

Jest to drugie powiedzenie i określenie p. Churchilla, które zostanie w umysłach i niewątpliwie także w potocznym języku politycznym współczesnym.

IRON CURTAIN

Ledwie wojna się skończyła, a w Wielkiej Brytanii z wyborów w lecie 1945 wyszła obecna Izba Gmin, p. Churchill w mowie 16.8.1945 rzekł:

„...it is not impossible that tragedy on a prodigious scale is imposing itself behind the iron curtain which at present divides Europe in twain”... „wydaje się, że groza w olbrzymich rozmiarach zalega poza żelazną zasłoną przepoławiającą obecnie Europę”.

I od trzech lat pojęcie żelaznej zasłony — (wprowadzone przez jednego z tzw. wielkiej trójki Churchill-Roosevelt-Stalin, która w Teheranie w grudniu 1943 ustaliła, a w Jałcie w lutym 1945 przypieczętowała taki podział Europy, wytyczając granice okupacji zachodniej i wschodniej) — stało się najprawdziwszym i najistotniejszym w życiu Europy.

REBARBARISATION

Niemniej jednak trafne i doniosłe jest pojęcie nawrotu do jaskini i niewolnictwa ukułe w mowie p. Churchilla z 28.10.1948.

Jedno rodzi drugie. Żelazna zasłona w środku Europy robi swoje. Właściwością jej nie jest bowiem wcale, że co na wschód od niej jest skazane na zagładę, a co na zachód od niej jest bezpieczne. Ta nowa granica w Europie jest bowiem zarazem posuniętym daleko nowym okopem wypadowym Wschodu. Następnym żelaznym zasłoną jest, po trzech latach, groza już dzisiaj jaskini i niewolnictwa po jednej jej stronie, a groźba jaskini i niewolnictwa na jutro po drugiej jej stronie.

W tym nowym określeniu nie ma zdubla przesady: waży się los Europy.

STANISŁAW STRONSKI

Z Kraju

IŁOŚĆ MIESZKAŃCÓW W WARSZAWIE

W pierwszych dniach października Warszawa liczyła 597 tysięcy mieszkańców. Stan mieszkańców stolicy zwiększył się w ciągu września o 3.500 osób. Urodziło się w tym okresie 911 dzieci.

AUTOBUSY DARU POLONII AMERYKAŃSKIEJ

Niedawno uruchomiono w Warszawie na trasie Dworzec Główny — Dworzec Gdański nowe autobusy z daru Polonii Amerykańskiej. Do autobusów tych nie wolno wsiadać z wielkim bagażem, by uchronić nowe wozy przed szybkim zniszczeniem. Spółka to, rzecz prosta, z gwałtownym sprzeciwem pasażerów.

BOKSER NOKAUTUJE SĘDZIEGO

W czasie meczu bokserkiego w Rudzie na Śląsku, niejaki Skalec, zawodnik w wadze półciężkiej, walczący w stanie nietrzeźwym, nokautował sędziego Cwiklińskiego, gdy ten ogłosił jego porażkę. W tym samym dniu ofiarą „teżyny sportowej” padł inny sędzia meczu bokserkiego. Było to w Nowym Bytomiu, gdzie na meczu bokserkim sędzią ringowy Sarnowski został pobity przez publiczność.

ANALFABETYZM

Okres okupacji niemieckiej niesłuchanie pogłębił zjawisko analfabetyzmu w Polsce, gdyż nie było w owym czasie ani szkół, ani warunków powszechnego nauczania. Liczba analfabetów jest w tej chwili w Polsce duża. Trudno ją jednak dokładnie ustalić, gdyż ludzie powodowani fałszywym wstydem nie chcą się przyznać, że nie umieją ani czytać, ani pisać. Ostatnio rozpoczęto intensywną akcję organizowania kursów czytania i pisania dla dorosłych.

STUDENCI BEZ MIESZKANIA

Reżim przy lada okazji podkreśla, jakie to idealne warunki ma obecnie studiująca młodzież. Niewątpliwie, że istnieje pewna grupa uprzywilejowanych, którzy zwamian za wysługiwanie się rządowi, korzystają z wszelkich pomocy i zasobów. Nie odnosi się to jednak do wszystkich. Warunki studiów są ciężkie, głodowe. Student boryka się z biedą, brakiem potrzebnych podręczników i z biurokracją.

Mój felieton

Stoisko sił odzyskanych

W dniach biadania nad własną dolą i historycznym nieszczęściem spotkanie z ludźmi tryskającymi życiową energią działa krzepiąco. W centrum Londynu na Brompton Rd. 122, odwiedziliśmy wystawę prac inwalidów polskich i brytyjskich, otwartą od 3 do 14 b.m. Dwoje młodych ludzi, gospodarzujących przy polskim stoisku, pani Sz. i smukły oficer w mundurze, z protezą, p. W. rozmawiali właśnie z lordem Wavellem i gen. Andersem. Chociaż w lokalu wystawy mieści się kilkanaście stoisk brytyjskich, nasze ściga powszechną uwagę. Jest bajecznie kolorowe, bije od niego urok. Na ekspozycjach znać zgrabność polskiej ręki i talent dobrorodnych artystów-inwalidów. Olbrzymie lalki zakopiańskie i krakowskie, ludowe kaftanki i serdaki, pstrokaty kilimy łowickie, estetyczne i niedrogie wyroby skórzane i galanterie — czego tam nie było. Prace inwalidów polskich wzbudziły podziw członków rodziny królewskiej, Queen Mary i Princess Royal kupiły polską lalkę dla potomstwa oczekiwanego w Buckingham Palace. Przez wystawę przewinęli się najwyżsi dygnitarze i niemal cały high-life brytyjski.

Stoisko polskie robi dobrą robotę propagandową. Lepszą niż 10 artykułów politycznych. Pokazuje polską wolę pracy, ukazuje problem b. żołnierzy polskich. Po wojnie nadszedł tzw. pokój. Parę tysięcy inwalidów przebywa na emigracji. Głodowe zasłki nie rozwiązują kwestii ich utrzymania. Muszą z czegoś żyć. Pracują. Pracą pokonują własne kalectwo. Bezczynność zabiłaby ich psychicznie.

Tych dwoje młodych ludzi, organizujących pracę dla inwalidów, walcząc ze setkami trudności (często, niestety, pochodzenia polskiego; nikt nie jest prorokiem we własnej ojczyźnie), opowiedziało się w imieniu paru tysięcy za inicjatywą, za życiem, za energią, za walką, za niedaniem się.

W tej chwili przed polskim stoiskiem stanął jakiś facet w meloniku, żywa kopia pana Pickwicka, i zmarszczył brwi, co oznacza, że myśli. Taki oto szary Anglik, zjadacz „fish and chips” chociaż nacja ta nie grzeszy nadmiarem wyobraźni, widząc stoisko polskich inwalidów, musi sobie zadać pytanie: „skąd się wzięli ci inwalidzi w naszym kraju? — w czyjej służbie ponieśli ofiary? — kogo oszczędziły kule, trafiając w Polaków?”

— Ile targujecie dziennie? — próbuję wydobyć tajemnicę handlową od urzędniczki stoiska.

Ostatnio pewna ilość studentów przybyła na wybrzeże, gdzie istnieje Wyższa Szkoła Handlu Morskiego. Uczelnia ta nie ma ani bursy, ani żadnych możliwości kwaterekowych. Administracja zaapelowała przeto do mieszkańców wybrzeża i uzyskała kilkanaście zgłoszeń pokoiów. Czynniki urzędowe nie uznały tego aktu ofiarności społeczeństwa za godny parowania. Uznały studentów za turystów i zażądały opłat od luk-susu.

ŻŁE SZUKALI

Jak już podawaliśmy, Bezpieka przeprowadza badania wszystkich urzędników państwowych i nauczycieli. Jeśli wynik badania okaże się niekorzystny z punktu widzenia politycznego, petent zostaje zwolniony z zajmowanego stanowiska. Na jego miejsce przychodzi pewni politycznie, choć nie zawsze odpowiednio przygotowani do danej pracy.

Podajemy fragment rozmowy podслуchanej w księgarni. Przychodzi tam młody nauczyciel. Pewny politycznie i wskutek tego pewny siebie. Z fachowością jego jest nieco gorzej.

— Proszę o historię literatury polskiej — powiada pewny siebie nauczyciel.

Bierze do ręki podany egzemplarz i natychmiast odkłada.

— To jest niekompletny egzemplarz. Tu jest tylko od X stulecia.

— Bo od tego czasu zaczyna się nasze życie historyczne. Wcześniejszych roczników nie znaleziono. Zresztą literatura... — księgarz chce tłumaczyć dalej. Nauczyciel przerywa.

— Bo tak szukali. Jakby porządnego poszukać, na pewno by się znalazło.

Z WRAKU NOWY STATEK

Poniemiecki wrak okrętu, wypalony i zatopiony w porcie szwedzkim, został przez ekipę ratowniczą GAL-u wydobyty. Znajduje się on obecnie w stoczni gdyskiej, gdzie będzie zrekonstruowany i oddany do użytku.

JĘZYK ROSYJSKI OBOWIĄZKOWY

Na trzecim roku studiów w Szkole Morskiej język rosyjski staje się obowiązkowy. Na pierwszym i drugim roku jest na razie językiem dodatkowym. Dotąd jednak nie znaleziono wykładowcy, któryby dobrze znał ten język.

STAZA

Z nowych wydawnictw

Książka ciągle aktualna

Gdyby „Dzieje pustego fotela” wydano w roku 1945, natychmiast po konferencji w San Francisco, byłoby to zapewne słusniejsze, ale i dziś ukazanie się tej książki jest pożyteczne a sprawy w niej poruszone nie zatraciły wcale swej aktualności.

Nie jest to stwierdzenie radosne, odwrotnie: fakt, że w ciągu lat trzech od chwili zakończenia wojny, świat ciągle jeszcze jest widownią ustępstw wobec Rosji Sowieckiej a państwa i narody, dla których konferencja nad Pacyfikiem była wyrokiem śmierci, nadal przebywają w niewoli — dowodzi, że o sprawie tej trzeba pisać i że każdy głos, który to przypomina i odświeża „kuchnię” ówczesnej polityki światowej, jest głosem słusznym i potrzebnym.

Nie znaczy to wcale, że głos taki, wypowiedziany po polsku, dotrze do polityków wielkich mocarstw i że wywrze wpływ na ich obecne postępowanie. Na to liczyć nie można, bo polityka światowa nie słucha głosu słabych i pokonanych, ale wolno się spodziewać, że wysłucha go opinia polska i że polscy politycy wezmą go poważnie pod uwagę.

Czymże bowiem jest polityka światowa, czym są konferencje międzynarodowe? Jest to ustawiczny i brutalny przetarg, walka, w której każda ze stron ucieka się do wszelkich arkanów sztuki dyplomatycznej, umiejętności przekonywania, nawijania porozumień, stosowania wykrętów, pogroźek i obietnic. Nawini, nierutynowani, powoźnie myślący, bojaźliwi, nie posiadający koncepcji nie nie mają tam do szukania. Każda książka, która wnieśli odświeżenie kulisy, która obnaży cynizm targów o wolność całych narodów, która rejestruje fakty, jest niezbędną lekturą dla tych wszystkich, którzy bądź przygotowują się do roli politycznej, bądź już ją grają, bądź wręcz chociażby tylko interesują się sprawami świata.

Aleksander Bregman, rutynowany dziennikarz i znawca spraw polityki międzynarodowej, doskonale wywiązał się ze swego zadania. W czasie konferencji w San Francisco był jednym z dwóch dziennikarzy pol-

skich, którzy przybyli do Stanów, by reprezentować niezależną prasę polską w W. Brytanii, zebrał wiele obserwacji, uczestniczył w szeregu konferencji prasowych, był na ważniejszych posiedzeniach.

Dało to w plonie książkę napisaną śmiało, w której ogólne ujęcie najważniejszych zagadnień łączy się harmonijnie z anegdotą i „ludzką” stroną obrad. Czyta się ją z zajęciem, jak dobre opowiadanie, a jednocześnie z uwagą, zmuszającą do zastanowienia się nad przeczytanymi kartkami. Pożyteczna, ciekawa i warta poznania książka.

JÓZEF GARLIŃSKI

GŁOSY OPINII

Przeciw nieuczciwym firmom

Szanowny Panie Redaktorze,

Czytuję stale w „Polsce Walczącej” wszystkie podane wiadomości. Jest to pismo całkiem nam odpowiadające. Widzimy w nim interesowanie się każdą naszą dziedziną życia; a także służą nam radą i pomocą. Z uznaniem podkreślam ten piękny czyn!

Dowodem tego może być artykuł ostrzegający przed firmami zajmującymi się „przyspieszeniem i wyrabianiem wiz arcytyńskich”. Trafne i na miejscu było ogłoszenie zadające kłam oszustom, żerującym na naszej nieświadomości i łatwości. Niestety ogłoszenie to — nie z winy „Polski Walczącej” — doszło do nas za późno! Tylko „Polska Walcząca”, lubiaca prawdę, odważyła się na to, gdy inne pisma polskie w W. Brytanii reklamowały te oszukańcze firmy.

Nie rzucam tutaj żadnych oszczerstw. Oto sam padłem ofiarą takiej reklamy i podobnych wypadków jest więcej, a może bardzo wiele. Mnie osobiście oszukańcza firma nabrała na 21 funtów nie dotrzymując w niczym umowy, a kiedy zarzuciłem kręctwo i zażądałem urzędowego potwierdzenia złożenia przez nią moich dokumentów w konsulacie, a także zagroziłem napiętnowaniem tej firmy w gazetach polskich, w ogóle nie odpisała!

Panie Redaktorze, czyż nie słuszny mój żal? Byłem w niewoli niemieckiej, potem w obozie koncentracyjnym, dzisiaj pracuję ciężko na chora żonę i dwoje dzieci, oszczędziłem tych 21 funtów, by zapewnić jakoś przyszłość rodzinie, a tu taka przykraś. Inni nas zdradzali, ale to byli obcy — lecz żeby nas to od swoich spotykało?!

Sądzę, że czas już skończyć natychmiast z kanciarstwem i oszustwami i surowo napiętnować, by znów w innym miejscu nie odżyły.

Nie wiem teraz co począć, by łącznie z innymi poszkodowanymi pociągnąć oszukańcza firmę do odpowiedzialności i odzyskać papiery i pieniądze?

CZ. PLUCIŃSKI

102, Platt Street, Moss Side, Manchester.

Od Redakcji: Niestety z uwagi na ustawodawstwo brytyjskie nie możemy podać nazwy nieuczciwej firmy. Zakomunikaliśmy ją BIP-owi z prośbą o wszczęcie właściwych kroków sądowych. Wszystkich zainteresowanych prosimy o kierowanie zażaleń wprost do BIP-u, adres: Biuro Informacji i Porad, SPK, 20, Queens Gate Terrace, London, S.W.7.

FRASZKI O ONZ

PRACA

Podkomisja komisji wyłoniła komitet, komitet oddał sprawę podkomitetowi, ten zaś zwołał liczną rzeczoznawców święte i sporządził raport 2-kilometrowy.

Raport przetłumaczono na 10 języków, wniesiono na porządek dzienny zgromadzenia, a ponieważ dyskusja nie dała wyników, spróbowano nowych dróg porozumienia.

W tym celu podkomisja wyłoniła komitet, komitet oddał sprawę podkomitetowi, ten zaś zwołał liczną rzeczoznawców święte i sporządził raport 2-kilometrowy.

Raport przetłumaczono na 10 języków, wniesiono na porządek dzienny zgromadzenia, a ponieważ dyskusja nie dała wyników, spróbowano nowych dróg porozumienia.

I w tym celu komisja... itd. itd.

WYSZYŃSKI

Na obradach w ONZ slychać tylko niet i niet. Gdyby tak Wyszyńskiego wieczorem spytano, czy podpisze się pod tym, co oświadczył rano, recze, z przyzwyczajenia odkrzyknąłby wnet: „Niet!!!”

TEMAT

W dziennikach na całym świecie, przez radio (i w ONZcie) ogłoszono:

„Nowy konflikt zbrojny.

Kraj X przystąpił do wojny.

Wojska forsują granicę.

Zbombardowano stolicę.

W akcji czołgi, samoloty i 100 dywizji piechoty.

Trupów tyle. Rannych tyłu.

Ofiary wśród cywilów”.

Panowie z ONZetu zacierają ręce:

„Mamy o jeden temat więcej!”

PRZEMÓWIENIA

Panowie z dyplomacji nie lubią tłumów, gazet, agitacji. Uczniowie Talleyranda nie znoszą słowa „propaganda”. „A wszystkie — narzekają — w ONZcie mowy mają własny charakter mów propagandowych”. Pomyłka, panowie! Pomyłka i kwita! Przecież tych przemówień nigdy nikt nie czyta.

Paizy.

JAN WINCZAKIEWICZ

TADEUSZ NOWAKOWSKI

KOMUNIKATY

BIURA INFORMACJI I PORAD SPK, 20, Queens Gate Terrace, London S.W.7

Praca

Przedsiębiorstwa w Londynie poszukują wykwalifikowanych: radiomechaników [do fabryki radioaparatów], tapicerów, bednarzy, murarzy.
Zgłoszenia: BIP, pok. 10.

—O—

W SPRAWIE STYPENDIÓW AMERYKAŃSKICH NA ROK 1949/50

Podaje się do wiadomości zainteresowanych studentów, że nie należy spodziewać się ogłoszenia nowego konkursu na stypendia amerykańskie na rok akademicki 1949/50. Powodem tego jest duża liczba studentów, którzy, mimo zakwalifikowania ich przez jury dwu poprzednich konkursów, nie zdołali uzyskać przyjęcia i stypendium na żadnej z uczelni amerykańskich. Jest rzeczą słuszną, aby w pierwszym rzędzie ci właśnie studenci mogli być uwzględnieni, ograniczona zaś ilość miejsc nie pozwala na rozszerzenie tej akcji w obecnym jej stadium.

Ponieważ jednak pewna ilość studentów pozostawała już od pewnego czasu w ciągłym kontakcie osobistym lub listownym z Biurem Informacji i Porad SPK otrzymując informacje o konkursie, który miał być ogłoszony — grupa ta również znajdzie w miarę możliwości uwzględnienie.

W związku z tym podaje się do wiadomości studentów obu tych grup, aby zgłaszali się do Biura Informacji i Porad SPK w Londynie celem dopełnienia formalności restrykcyjnych. Studenci z W. Brytanii są proszeni, o ile jest to tylko możliwe, o osobiste zgłoszenie się w normalnych godzinach przyjęć.

Prosimy również o zgłoszenie się tych kandydatów, którzy zostali odrzuceni przy pierwszym konkursie SPK ze względu na posiadane już dyplomy uniwersyteckie, gdyż rozporządzamy pewną ilością miejsc dla tzw. post-graduates.

Termin zgłoszeń upływa z dniem 18 grudnia b.r.

REJESTRACJA OSÓB ZAINTERESOWANYCH EMIGRACJĄ DO KANADY

Kanada jest od dawna krajem interesującym Polaków, znajdujących się w W. Brytanii, z punktu widzenia stałego osiedlenia się. Przeprowadzenie tych zamiarów na większą skalę natrafia jednak na trudności, związane z polityką imigracyjną Kanady. Najczęściej wymogiem dla uzyskania wizy kanadyjskiej jest uprzednie zawarcie kontraktu na pracę w Kanadzie.

Oddział SPK w Kanadzie i uruchomione tam Biuro Informacji i Porad rozpoczęły starania dla uzyskania większej ilości kontraktów. Już wstępne rozmowy wykazały, że zarówno władze kanadyjskie, jak i pracodawcy obawiają się, że środowisko polskie w Wielkiej Brytanii nie będzie w stanie dostarczyć materiału ludzkiego, o który najbardziej chodzi, to jest ludzi młodych i zdrowych, nadających się do pracy w rolnictwie i leśnictwie.

Oddział SPK w Kanadzie zwrócił się w związku z tym do BIP-u w Londynie z zapytaniem czy mógłby dostarczyć im listę ewentualnych kandydatów na wyjazd do Kanady z terenu Wielkiej Brytanii [zwracamy uwagę, że nie chodzi w danym wypadku o inne ośrodki polskie]. Koledzy nasi piszą z Kanady, że chodziliby o zawarcie kontraktów rocznych, że warunki pracy są twarde i że SPK występując o dopuszczenie tych osób do Kanady miałoby pewnego rodzaju zobowiązanie moralne, iż emigranci ci wypełnią warunki kontraktu.

W związku z tym zwracamy się do osób, interesujących się wyjazdem do Kanady o napisanie do nas podając: a) imię i nazwisko, b) wiek, c) stan rodzinny, d) zawód, e) na jaki kontrakt rolny czy leśny gotów jest pojechać, jeżeli się nie uda uzyskać pracy we właściwym zawodzie, f) stopień opanowania języka angielskiego i francuskiego.

Podkreślamy jak najwyraźniej, że napisanie do nas nie jest zgłoszeniem się na emigrację. Uzyskana w ten sposób lista osób będzie służyła wyłącznie jako materiał orientacyjny dla memorandum, które Oddział SPK w Kanadzie zamierza złożyć władzom kanadyjskim. W razie pomyślnego a zasadniczego załatwienia sprawy ogłoszone zostaną możliwości zapisów na wyjazd do Kanady i podany zostanie sposób podpisywania kontraktów. Nie należy więc na ewentualnym obecnym zgłoszeniu budować planów osobistych.

Prosimy też nie kierować do nas dodatkowych zapytań o szczegóły w tej sprawie, ponieważ ich nie mamy. Pragniemy dodać, że ci, którzy się zgłoszą obecnie, będą mieli pierwszeństwo, jeżeli czynione starania przyniosą dodatni wynik. Pisać należy do Biura Informacji i Porad SPK, 20, Queens Gate Terrace, London, S.W.7.

Podkreślamy jak najwyraźniej, że napisanie do nas nie jest zgłoszeniem się na emigrację. Uzyskana w ten sposób lista osób będzie służyła wyłącznie jako materiał orientacyjny dla memorandum, które Oddział SPK w Kanadzie zamierza złożyć władzom kanadyjskim. W razie pomyślnego a zasadniczego załatwienia sprawy ogłoszone zostaną możliwości zapisów na wyjazd do Kanady i podany zostanie sposób podpisywania kontraktów. Nie należy więc na ewentualnym obecnym zgłoszeniu budować planów osobistych. Prosimy też nie kierować do nas dodatkowych zapytań o szczegóły w tej sprawie, ponieważ ich nie mamy. Pragniemy dodać, że ci, którzy się zgłoszą obecnie, będą mieli pierwszeństwo, jeżeli czynione starania przyniosą dodatni wynik. Pisać należy do Biura Informacji i Porad SPK, 20, Queens Gate Terrace, London, S.W.7.

WIADOMOŚCI Z ARGENTYNY

Biuro Porad Technicznych i Rolnych w Argentynie wydało nowy Biuletyn Informacyjny z datą 12 b.m., który przynosi cały szereg świeżych i pozytywnych informacji. Podajemy poniżej kilka spośród nich do wiadomości osób interesujących się emigracją do tego kraju. Cały Biuletyn znajduje się do wglądu w BIP-ie.

Sprawa mieszkaniowa. Większość emigrantów nie zdaje sobie absolutnie sprawy z trudności mieszkaniowych, na jakie napotyka na miejscu. Brak pomieszczeń dla wstępującej stałe na skutek imigracji ludności daje się dotkliwie odczuć szczególnie właśnie imigrantom nie mającym tam krewnych lub znajomych, którzy mogliby im pomóc w rozwiązaniu tego problemu. Bank hipoteczny przestał ostatnio udzielać kredytów na budowę domów czynszowych, udzielając w dalszym ciągu na budowę domów małych tzw. rodzinnych.

Mimo jednak tych trudności każdy

PORADNIK POŁOWY

REDAGUJE E. M. SOKOPP

BILANS SOBOTY 20 LISTOPADA

W sobotę dnia 20.11.48 r. wśród 50 spotkań 4 lig angielskich i szkockiej ligi „A” było ogółem: 28 zwycięstw gospodarzy, 12 remisów i 10 zwycięstw gości. W związku z tym wynikiem należy się spodziewać ładnych wypłat na „4 Aways” umiarkowanych — na „3 Draws”.

W „1d. Points Pool” było dość dużo niespodzianek, ponieważ większość spotkań powszechnie typowanych na 2, zakończyła się zwycięstwami gospodarzy, co prawdopodobnie położy mnóstwo kuponów. O tym, jak mało spodziewane były te sukcesy gospodarzy, świadczy fakt, że wszystkie bez wyjątku firmy poolowe usunęły ze spotkania z gry na „4 Aways” a więc forecasterzy wielkich firm [podobno najlepsi] zawiedli się w swych oczekiwaniach.

Z ciekawszych spotkań należy zanotować porażkę Arsenalu, który przegrał z Newcastle 0:1 na skutek samobójczej bramki Mercera [zastępował w tym meczu Scotta, okaleczonego obrońcę reprezentacyjnego].

Ponadto w 1. lidze nieoczekiwane zwycięstwo Evertonu nad Aston Villa zadalo kłam wszelkim przewidywaniom. Everton bowiem w obecnym sezonie nie tylko nie wygrał ani jednego spotkania na wyjeździe, ale, co ważniejsze, nie strzelił do tej soboty ani jednej bramki w meczach wyjazdowych. Sobotnia bramka Cattericka, która dała Evertonowi 2 punkty, jest do tej pory jedyną bramką strzezoną w gościnie.

mieszkanie znajduje. Warunkiem wynajmu mieszkania jest posiadanie gwarancji handlowej, np. właściciela przedsiębiorstwa przemysłowego itp. W niektórych wypadkach przyjmuje się trzymiesięczne komornie z góry jako zabezpieczenie. Ceny mieszkań są raczej wysokie.

Stan zdrowotny emigrantów. Ostatnio zostały wprowadzone obostrzenia badań lekarskich emigrantów po ich przybyciu do Argentyny. Z reguły nie uznaje się tam obecnie świadectw lekarskich wystawionych w Europie, mimo tego, że na ich podstawie udzielono wizy argentyńskiej. W wypadku stwierdzenia choroby [płucnej w szczególności] władze kierują imigranta do Hotelu Migracyjnego nie dając dokumentów cywilnych czyli uniemożliwiają zarobkowanie. Konsekwencje mogą sięgać aż do odmowy prawa pobytu włącznie.

Zarobki. Biuletyn daje szczegółowe przykłady zarobków inżyniera, majstra i robotnika z dokładnym wyszczególnieniem ich wydatków. Zestawienie jest bardzo ciekawe i powinno zainteresować wszystkich kandydatów na emigrację do Argentyny. Inżynier zarabia około 900

NASZE TYPY

Wygrane gospodarzy:

Chelsea	Bournemouth
Newcastle	Hull
Bury	Ipswich
Sheffield W.	Notts Co.
Tottenham	Hibernian

Wygrane gości lub remisy:

Everton — Sunderland x2
Manch. C. — Derby 2x
Portsmouth — Arsenal x2
Preston — Wolves 2x
Coventry — Cardiff x2
Lincoln — Luton x2
Newport — Brighton x2
Southend — Swansea x2

Bankiery w „10 Home” i „10 Results”:

Newcastle,	Bournemouth,
Birmingham,	Hibernian.
Tottenham,	

W 2. lidze Bradford pokonał lidera W.B.A. nieoczekiwanie wysoko, bo aż 4:1.

W 3. lidze ptn. Hull został zastąpiony 0:0 przez Crewe, a York odniósł wysokie zwycięstwo nad liderem Rotherham, który przegrał 1:6.

W 3. lidze pld. Crystal Palace odniósł pierwsze w tym sezonie zwycięstwo na wyjeździe, bijąc Southend 1:0, a Notts County ostatecznie pożegnała się z narzeczonymi o awansie, tracąc znowu 2 punkty w meczu z Bristol City 1:3. [Nadmienić należy, że w meczu tym nie grał

Lawton, który kuruje się jeszcze z odniesionej kontuzji].

LICZNE KONTUZJE

Najdziwniejszej kontuzji doznał Barrett, środkowy napastnik Barrow. Strzelił on głową bramkę wyrównując w meczu z Darlingtonem [wygranym przez Barrow 3:2] i... „znokautował się”, na skutek czego nie mógł wziąć dalszego udziału w grze.

Drugiej kontuzji z rzędu tych, jakie bardzo rzadko się zdarzają, doznał McFeat, bramkarz Torquay, który biorąc na piersi strzał Franka Neary, środkowego napastnika Leyton Orient padł nieprzytomny i 12 minut upłynęło zanim przywrócono go do zmysłów.

Poza tym było wiele mniejszych obrażeń. Dwa z nich być może wpłynęły na wyniki spotkań, a mianowicie: Grimby do 5 minut przed końcem miał wygrany mecz z Tottenhamem, prowadząc 1:0, gdy jego środkowy pomocnik Galej został zniesiony z boiska. W tym momencie Cox strzelił wyrównującą bramkę. Podobna historia powtórzyła się w meczu Notts F. — Brentford, w którym Notts Forest miał do 20 minut przed końcem wynik 1:1. Nagła kontuzja jego skrzydłowego Lee, szybko przerwanie się Monka z Brentfordu i goście wygrali 2:1.

PIERWSZA RUNDA PUCHARU F.A.

W przyszłą sobotę dnia 27 listopada 1948 roku odbędą się rozgrywki 1 rundy Pucharu F.A., w których wezmą udział wyeliminowane najlepsze zespoły amatorskie oraz zawodowe drużyny 3. ligi południowej i północnej.

Spośród 33 pucharowych meczów 1 rundy wyróżnić należy spotkania znajdujące się na kuponach firm poolowych [tylko pomiędzy drużynami zawodowymi] oraz te, których na kuponach nie ma, ze względu na to, że odgadnięcie ich wyniku nie stanowiłoby większej trudności [np. silna drużyna zawodowa przeciw dość nierównemu zespołowi amatorskiemu].

Radzimy b. ostrożnie typować wszystkie mecze pucharowe, ponieważ, jak to było choćby w roku ubiegłym, praktyka wykazała, że w meczach tych zdarzają się b. duże niespodzianki: słabsze drużyny, dla zaszczytu lub reklamy, grają w tych meczach bardzo dobrze, a mocne zawodowe drużyny nieraz umyślnie przegrują, nie chcąc angażować się w wyczerpujące rozgrywki pucharowe. Niektóre drużyny, myślące o awansie w lidze, nie będą grały z całym „sercem” w meczach o puchar, inne, zagrożone spadkiem, tym bardziej. Dlatego też wynik w tych spotkaniach nigdy nie jest pewny.

Poza meczami pucharowymi, w których zaangażowane są kluby 3. ligi ptn. i pld. ligi 1 i 2 — angielskie oraz obie szkockie rozgrywają normalne spotkania.

STREPTOMYCYNE
(biała)
MERCK'A
w każdej ilości zamawiać możesz przez
ANGEL TRADING CO.
8, Duncan Terrace, City Road,
LONDON, N.1.
Cena za 1 gr 1.000.000 jed. — 42/-

HOTEL DOMU KOMBATANTA W LONDYNIE
20, Queens Gate Terrace, S.W.7 (Stacja kolejki Gloucester Rd.)
został ostatnio powiększony i może obecnie zapewnić nocleg większej ilości przyjezdnych członków Stowarzyszenia Polskich Kombatantów.

Kupując powołujecie się na ogłoszenia w „Polsce Walczącej”!

KALENDARZYK KOMBATANTA
NA ROK 1949 — JEST JUŻ DO NABYCIA
Najtańszy i najlepszy, z wielu cennymi informacjami i adresami, z mapkami Polski, Ameryki Płn. i Poł., Belgii, Holandii, Francji, Szwajcarii, Norwegii i Szwecji, Niemiec, Włoch i W. Brytanii, z kolorowym planem londyńskiej kolejki podziemnej, z kalendarzem imion słowiańskich, oraz z zegarem świata.
W doskonałej i estetycznej oprawie. Cena: tylko 5s. [plus 6d za przesyłkę].
W cenie jest już wliczony „purchase tax”.
Zamówienia indywidualne i zbiorowe wykonuje natychmiast po otrzymaniu
CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄZEK Stowarzyszenia Polskich Kombatantów
57, Edbrooke Road, London, W.9. Tel.: CUNningham 5594

Lloyds Bank
LIMITED

ZAŁATWIA WSZELKIEGO RODZAJU CZYNNOŚCI BANKOWE
Oddziały w całej Anglii i Walii
CENTRALA: 71, LOMBARD STREET, LONDON E.C 3

Sprostowanie
W cenniku Biura Paczek SPK z dn. 20 listopada b.r. cena paczki IV-C, Wanilina w puszkach metalowych, winno być £2.4.0, zamiast £1.4.0 za 1 funt.

Płora wlezione i naprawa zegarków z gwarancją
A S T E L T D.
62, Oxford Street, London W.1.
1-sze piętro, drzwi nr. 9.

PROSZKI MONA Cena za jeden proszek 3 d.
OD BÓLU GŁOWY
APTEKA POLSKA
Dispensing **W. GREEN** Chemist
Proprietors: MONA LABORATORIES LTD. Telefon: WESTERN 9021
156, CROMWELL RD, LONDON, S.W. 7

NAJNIŻSZE CENY
MOŻE DĄC TYLKO MANUFACTURING AGENT.
„WHITLEY” SUPERQUALITY, białe koce, 100% czysta wełna, bardzo gęste, 5½ lb. wagi, gat. exportowy. Rozmiar podwojny: 200x240 cm. Cena 43/5. Pocztą ubezp. extra 4s.
KAMGARN ostatni fason NON-UTILITY, najwyższy gatunek exportowy angielski z kwoty wywozowej, w kolorze granatowym BEZ ODCIENI — na ubrania męskie wizytowe i kostiumy damskie 3¼ yarda. Podcaza gdy inni liczą £10-12, NASZA CENA jest tylko £8. 7.6.
WANILIA oryginalna o najwyższym zapachu 1 lb. około 150 lasek — Cena 30/9, pocztą pol. extra 5s.
100% oryginalna WANILINA „BUSH”. Cena 1 lb. 37/6, pocztą poleconą extra 3s.
WYSYLKA NATYCHMIASTOWA do POLSKI i innych krajów EUROPY, prócz Rosji. ZAMÓWIENIA [prosimy raczej listami pol.] kierować do:
A. B. Z. EXPORT CO. (Manufacturing Agents)
41, Rosenthal Road — London, S.E.6.
Uwaga: Regulą handl. w Anglii jest, że czeka prywatne opóźniają wysyłkę o 4 dni.

OGŁOSZENIA DROBNE
DO SPRZEDANIA:
Piękna rezydencja, szczególnie nadająca się dla praktykującego lekarza, położona w bezpośredniej bliskości High Street Kensington. Dwa salony, 5 sypialni i łazienka, w bardzo dobrym stanie. Wolne — natychmiast do objęcia. Lease 48 lat. Cena tylko — £5.750. Odpowiednia pożyczka na kupno zapewniona.
Zgłoszenia do: **RICHARD POWELL & PARTNERS**, 23 Coleman Street, London, E.C.2. Tel.: MONarch 5575.
KIERMASZ GWIAZDKOWY odbędzie się w lokalu KLUBU ORLA BIAŁEGO, 2, Albert Gate, London, S.W.1., dnia 3.12.1948 od godz. 11 do 29 i 4.12.1948 od 11 do 17.30.
Wyroby producentów polskich po cenach najniższych.
Organizuje: **P. & B. SUPPLY CENTRE LTD.**, 56 Draycott Place, S.W.3.

GRAJĄC NA WYSOIGACH korzystaj z usług agencji [sekcja polska]
JOE BAGEL
Turf & Grayhound Commission Agent
16, Harrow Road, Paddington, London, W.2. Tel.: PAD. 4988 i 5524.
— Korespondencję i rozmowy możesz prowadzić w języku polskim.
— Korzystasz z kredytu w grze — wysokość na żądanie.
Agencja czynna przez cały dzień.

WYDAJE „FIGHTING POLAND” TRUST
ADRES REDAKCJI (Editorial Office): 20, Queen's Gate Terrace, London S.W. 7. Tel. WESTERN 0747 wewn. 10. W czwartki i piątki. Tel. Slough 21230. Redaktor przyjmuje w ęrody w godzinach 3-4 (Redakcja nie zwraca rękopisów niezakwalifikowanych do druku).
WARUNKI PRENUMERATY: z przesyłką pocztową w Wielkiej Brytanii kwartalnie 8 sh., w U.S.A. i Kanadzie miesięcznie 35 o., kwartalnie \$1.00 o. (Należność prosimy wpłacać z góry przekazem pocztowym lub czekiem na „Fighting Poland” Trust pod adresem Administracji).
CENY OGŁOSZEŃ: 1 cal przez jeden lam — £1.10.0 (\$5). Zarezerwowane miejsce 50 proc. drożej. Ogłoszenia na pierwszej stronie w miarę wolnego miejsca o 100 proc. drożej. Ogłoszenia drobne: jednokrotne 9d, za słowo, dwukrotne 1s, za słowo, trzykrotne 1s, 6d, za słowo. Peszukowanie i zaofiarowanie pracy: jednokrotne 6d., dwukrotne 9d., trzykrotne 1s, za słowo. Poszukiwania osób rodzin wojskowych bezpłatnie w miarę wolnego miejsca.
ADRES ADMINISTRACJI: 20, Queen's Gate Terrace, London, S.W.7. Tel. WESO747. (Przy wszelkiej korespondencji, przekazywaniu pieniędzy, zmianie adresów prenumerowanych egzemplarzy itp. prosimy o podawanie dokładnego adresu, a przy zmianie adresu — o podawanie również starego adresu).

LOTNICZO DO POLSKI
Pióro „Waterman” lub „Parker” s.30 NYLON, gat. eksport, para s.15
HASKOBA Ltd.
29, Redcliffe Square
LONDON S. W. 10